

SARDAR PATEL UNIVERSITY
F.Y.B.Com. (Regular) (IInd Semester) (CBCS) EXAMINATION
2012
Friday, 20th April
11.00 a.m. to 1.00 p.m.
UB02CCOM02 - COMPANY ACCOUNTS

કુલ ગુણ: ૬૦

નોંધ: ૧. જમણી તરફના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૨. જરૂરી તમામ ગણતરી દર્શાવો.

પ્ર.૧

અ) પાકું સરવૈયું એટલે શું ? પાકા સરવૈયાની મર્યાદાઓ જણાવો.

(૦૭)

બ) અચરત લિમિટેડનું તા.૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૧ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૦૪)

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
મૂડી	૬૦૦૦૦	પાઘડી	૫૦૦૦
અનામત ભંડોળ	૭૦૦૦	જમીન અને મકાન	૨૦૦૦૦
કામદાર વળતર ભંડોળ	૩૦૦૦	સાંચા અને ચંત્રો	૧૦૦૦૦
દેવી હૂંડી	૬૦૦૦	ફર્નિચર	૫૦૦૦
લેણદારો	૧૧૦૦૦	ટ્રેડ માર્કસ	૧૫૦૦૦
બેન્ક ઓવર ડ્રાફ્ટ	૫૦૦૦	સ્ટોક	૭૦૦૦
ખર્ચા ચૂકવવાના બાકી	૨૦૦૦	લેણી હૂંડી	૩૦૦૦
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૬૦૦૦	દેવાદારો	૨૦૦૦૦
		અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	૨૦૦૦
		રોકડ	૧૦૦૦૦
		નફા-નુકસાન ખાતુ	૨૦૦૦
		વિકાસ ખર્ચ	૧૦૦૦
	૧૦૦૦૦૦		૧૦૦૦૦૦

માલિકીનાં ભંડોળની ગણતરી કરો.

ક) ઉદાહરણ સહિત સમજાવો: અદ્રશ્ય મિલકતો અને અવાસ્તવિક મિલકતો.

(૦૪)

અથવા

પ્ર.૧

અ) નીચેની માહિતીને આધારે યોજ્જી કાર્યશીલ મૂડીની ગણતરી કરો:

(૦૫)

	રૂ.		રૂ.
મૂડી	૧૦૦૦૦૦	ઉપાડ	૮૦૦૦
જમીન - મકાન	૪૫૦૦૦	બેંકમાં રોકડ	૭૦૦૦
સ્ટોક	૨૦૦૦૦	ફર્નિચર	૧૦૦૦૦
દેવી હૂંડી	૫૦૦૦	યોજ્જો નફો	૪૫૦૦૦
દેવાદારો	૪૦૦૦૦	શ્રી અમરને લોન	૧૦૦૦૦
લેણદારો	૧૦૦૦૦	રોકાણો	૧૫૦૦૦
લેણી હૂંડી	૩૦૦૦	હાથ પર રોકડ	૨૦૦૦

- બ) ઉપરોક્ત પ્રશ્ન-૧(અ) અથવા માં આપેલ વિગતો પરથી મિલકતો તથા જવાબદારીઓ (૦૫)
પ્રવાહિતાના ક્રમમાં ગોઠવી આડુ પાકું સરપેયું બનાવો.
- ક) પાકું સરપેયું તૈયાર કરવાના હેતુઓ દર્શાવો. (૦૫)

પ્ર.૨ કેપી લિમિટેડે રૂ.૧૦નો એવા ૧૦૦૦૦૦ ઇક્વિટી શેરો, શેર દીઠ રૂ.૨ના પ્રીમિયમે બહાર (૧૫)
પાડ્યા. જેના પર રકમ નીચે મુજબ ભરવાની હતી.

શેર અરજી સાથે રૂ.૧

શેર મંજૂરી સાથે રૂ.૫ (રૂ.૧ પ્રીમિયમ સહિત)

શેર પ્રથમ અને છેલ્લા હપ્તા સાથે રૂ.૬ (રૂ.૧ પ્રીમિયમ સહિત)

શેર અરજી સાથે મળેલ વધારાના નાણાંનો ઉપયોગ શેર મંજૂરી પેટે લેણી રકમ સામે કરવાનો હતો અને છતાં રકમ વધે તો તે વધારાની રકમ પરત કરવાની હતી. જ્યાં શેર નામંજૂર કરવામાં આવ્યા હોય તેવા કિસ્સામાં પૂરેપૂરી રકમ પરત કરવાની હતી.

કંપનીને બહાર પાડેલ શેરોની સામે ૧૩૦૦૦૦ શેરોની વધુ અરજીઓ મળી હતી. ૧૨૦૦૦૦ શેરના અરજદારોને ફક્ત ૧૦૦૦૦ શેર મંજૂર કરવામાં આવ્યા. ૨૦૦૦૦ શેરના અરજદારોને દિલગીરીપત્રો લખવામાં આવ્યા અને તેમને અરજી સાથે ભરેલ રકમ પરત કરવામાં આવી.

૪૦૦૦ શેર પર મંજૂરી અને પ્રથમ અને છેલ્લા હપ્તાની રકમ સિવાય પુરેપૂરી રકમ મળી ગઈ.

ઉપરોક્ત વ્યવહારોને નોંધવા જરૂરી આમનોંધ આપો.

અથવા

પ્ર.૨ એસ.આર.લિમિટેડે પ્રત્યેક રૂ.૧૦નો એવા ૫૦૦૦૦ ઇક્વિટી શેરો બાર પાડ્યા. રકમ નીચે (૧૫)
મુજબ ભરપાઈ કરવાની હતી.

અરજી સાથે રૂ.૩

મંજૂરી સાથે રૂ.૪

પ્રથમ હપ્તા સાથે રૂ.૨

છેલ્લા હપ્તા સાથે રૂ.૧

૫૫૦૦૦ શેર માટે અરજીઓ મળી, શેરની ફાળવણી નીચે મુજબ કરવામાં આવી.

(૧) ૩૫૦૦૦ શેરના અરજદારોને - પૂરા

(૨) ૨૦૦૦૦ શેરના અરજદારોને - ૧૫૦૦૦ શેર

અરજી વખતે મળેલ વધુ રકમનો મંજૂરી સમયે લેવાની થતી રકમ પ્રત્યે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો.

એક અરજદાર શ્રીમતી અમી જેને ઉપર જૂથ (૨)માં દર્શાવેલ ૨૦૦૦૦ શેર પૈકી ૧૫૦૦ શેર મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા, તેની પાસેથી શેરમંજૂરી, પ્રથમ અને છેલ્લા હપ્તાની રકમ મળી નહીં.

એસ.આર.લિમિટેડના ચોપડે આમનોંધ આપો.

પ્ર.૩

અ) નાણાંકીય પત્રકો એટલે શું ? નાણાંકીય પત્રકોનાં લક્ષણો જણાવો. (૦૮)

બ) જુદા જુદા નાણાંકીય પત્રકો તૈયાર કરવાના હેતુઓ દર્શાવો. (૦૭)

અથવા

પ્ર.૩ ટૂંકનોંધ લખો:

૧. નાણાંકીય પત્રકોની મર્યાદાઓ.

૨. વલણ વિશ્લેષણ પદ્ધતિ.

પ્ર.૪ ઉપાસના લિમિટેડનું તા.૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૧ના રોજનું કાયું સરવેચું નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

ખાતાનું નામ	ઉધાર બાકી રૂ.	જમા બાકી રૂ.
ઈકિવટી શેરમૂડી	--	૧૦૦૦૦૦
ખરીદ અને વેચાણ	૨૪૫૦૦૦	૩૪૦૦૦૦
ખરીદ પરત	--	૧૦૦૦૦
મજૂરી	૩૦૦૦૦	--
આવકમાલ ગાડાભાડું	૧૦૦૦	--
ફર્નિચર	૧૭૦૦૦	--
પગાર	૭૫૦૦	--
ભાડું	૪૦૦૦	--
પરચૂરણ વેપાર ખર્ચ	૭૦૦૦	--
દેના બેન્ક-કેશ કેડિટ ખાતુ	--	૨૦૦૦૦
શેરોમાં રોકાણ	૧૦૦૦૦૦	--
સ્ટાફ-એડવાન્સ	૧૦૦૦૦	--
૧૦%ના ડિબેન્ચર	--	૧૦૦૦૦૦
ડિબેન્ચર વ્યાજ ચૂકવ્યું	૧૦૦૦૦	--
સાંચા-ચંત્રો	૨૯૦૦૦	--
કિવિડન્ડ ચૂકવ્યું	૧૦૦૦૦	--
મળેલ વટાવ	--	૩૦૦૦
સામાન્ય અનામત	--	૧૫૦૦૦
હાથ પર રોકડ	૪૫૦૦૦	--
લેણીહૂંડી અને દેવી હૂંડી	૬૦૦૦	૭૦૦૦
પેટન્ટસ	૪૮૦૦	--
સ્ટોક (૧.૪.૨૦૧૦)	૭૫૦૦૦	--
નફા-નુકસાન ખાતુ	--	૨૦૦૦૦
દેવાદારો અને લેણદારો	૨૭૫૦૦	૧૩૮૦૦
	૬૨૮૮૦૦	૬૨૮૮૦૦

હવાલાઓ:

૧. તા.૩૧.૩.૨૦૧૧ના રોજ સ્ટોક રૂ.૧૦૦૦૦૦ હતો.
 ૨. સાંચા-ચંત્રો પર ૧૫% પેટન્ટસ પર ૫% અને ફર્નિચર પર ૧૦% ઘસારો ગણો.
 ૩. તા.૩૧.૩.૨૦૧૧ના રોજ પગાર રૂ.૯૦૦ અને ભાડાના રૂ.૮૦૦ ચૂકવવાના બાકી છે.
 ૪. શકમંદલેણાની જોગવાઈ રૂ.૨૫૦૦ કરવાની છે.
 ૫. આવકવેરાની જોગવાઈ રૂ.૨૧૦૦૦ કરો.
 ૬. સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ.૨૪૦૦૦ લઈ જવાના છે.
 ૭. મેનેજર કમિશન રૂ. ૩૦૧૦ની જોગવાઈ કરવાની છે.
 ૮. સંચાલકોએ ઈકિવટી શેર પર ૧૫% લેખે કિવિડન્ડ ચૂકવવાની ભલામણ કરેલ છે.
- તા.૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૧ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપાર ખાતુ, નફા-નુકસાન ખાતુ, નફા-નુકસાન ફાળવણી ખાતુ તથા તે જ રોજનું ૧૯૫૬ના ભારતીય કંપની ધારામાં જણાવેલ ફોર્મ મુજબનું પાકું-સરવેચું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.૪ કુબેર લિમિટેડનું તા.૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૧ના રોજનું કાર્યું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

ઉધાર બાકી	રૂ.	જમા બાકી	રૂ.
પાઘડી	૭૦૦૦૦	ઇકિવટી શેરમૂડી	૪૦૦૦૦૦
બાકી હપ્તા	૫૦૦૦	૮%ની ક્યુમ્યુલેટિવ	
ડિબેન્ચર વટાવ	૬૦૦૦	પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	૨૦૦૦૦૦
ખરીદી	૧૨૦૨૦૦	૧૨% ડિબેન્ચર	૧૦૦૦૦૦
વેચાણ પરત	૧૫૦૦૦	વેચાણ	૩૧૭૦૦૦
બાહેંધરી કમિશન	૧૮૦૦૦	ખરીદ પરત	૧૨૨૦૦
ગ્રાહકો	૧૩૫૦૦૦	વેપારીઓ	૨૪૦૦૦
લેણીહૂંડી	૮૦૦૦	જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૧૫૭૦૦
પ્લાન્ટ મશીનરી	૨૫૦૦૦૦	પગાર ચૂકવવાનો બાકી	૧૨૦૦૦
વાહનો	૧૮૦૦૦૦	નહીં મંગાચેલ ડિવિડન્ડ	૮૬૦૦
સ્પેર-પાર્ટ્સ	૧૮૦૦૦	જાહેર થાપણો	૭૦૦૦૦
પગાર	૩૫૦૦૦	બેન્ક ઓવર ડ્રાફ્ટ	૧૪૦૦૦
કસ્ટમ ડિપોઝીટ	૮૫૦૦	રોકાણો પર વચાજ	૧૫૦૦૦
હાથ પર રોકડ	૧૮૮૦૦	ઘાલખાધ અનામત	૧૫૦૦
જકાત	૪૦૦૦	ડિબેન્ચર પરતનીધિ	૪૦૦૦૦
એબી લિ.ના રૂ.૧૦નો એવા		સામાન્ય અનામત	૨૦૦૦૦
ઇકિવટી શેર, શેરટીઠ રૂ.૮ ભરાયેલ	૨૪૦૦૦૦		
ફર્નિચર	૬૦૦૦૦		
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો	૧૦૦૦૦		
ઘાલખાધ	૫૦૦		
ડિબેન્ચર પરતનીધિ રોકાણો	૪૦૦૦૦		
વેચાણ ખર્ચા	૬૦૦૦		
	૧૨૫૦૦૦૦		૧૨૫૦૦૦૦

હવાલાઓ:

૧. છેવટના સ્ટોકની કિંમત રૂ.૭૫૦૦૦ આઃકવામાં આવી છે.
 ૨. પ્લાન્ટ-મશીનરી અને વાહનો પર ૧૦% ઘસારો ગણવાનો છે.
 ૩. બાહેંધરી કમિશનની રકમ પૈકી ૨/૩ આગળના વર્ષ માટે લઈ જવાની છે.
 ૪. રૂ.૧૦૦૦૦ ડિબેન્ચર પરતનીધિ ખાતે લઈ જવાના છે.
 ૫. ૧૨%ના ડિબેન્ચર તા.૩૧.૩.૨૦૧૧ના રોજ પરત કરવા પાત્ર છે.
 ૬. આવકવેરાની જોગવાઈ રૂ.૬૦૦૦૦ કરવાની છે.
 ૭. ઇકિવટી શેર પર સંચાલકોએ ૧૦% ડિવિડન્ડની ભલામણ કરેલ છે.
- ઉપરોક્ત માહિતીને આધારે કુબેર લિમિટેડના કંપની ધારો, ૧૯૫૬ મુજબના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

@ @ @ @ @ @ @